

Jong in Brussel: een overzicht van de belangrijkste resultaten

Nicole Vettenburg
Vakgroep Sociale Agogiek - UGent

Inhoud

- Jeugdonderzoeksplatform
- Publicatie: Jong in Brussel

Jeugdonderzoeksplatform (JOP)

- Samenwerkingsverband tussen drie onderzoeksgroepen:
 - TOR (sociologie – Vrije Universiteit Brussel)
 - Promotor: Prof. M. Elchardus / Dr. J. Siongers
 - Onderzoekers: Lilith Roggemans – (Sarah Herbots)
 - LINC (criminologie – K.U. Leuven)
 - Promotor: Prof. J. Put
 - Onderzoekers: Diederik Cops – Hanne Op de Beeck
 - Vakgroep Sociale Agogiek (pedagogie – UGent)
 - Promotor-coördinator: Prof. N. Vettenburg
 - Onderzoekers: Dries Cardoen - Ogi De Clerck

=> Geïntegreerd in het Steunpunt 'Cultuur, Jeugd en Sport'

■ Drie opdrachten:

- Inventarisering en synthetisering van bestaand onderzoek
 - Website – 750 fiches
- Jeugdmonitor: ontwikkelen en afnemen
 - JOP-monitor 1 (2005-2006) – 14-25-jarigen
 - JOP-monitor 2 (2008) – 12-30-jarigen
 - JOP-monitor Brussel (2010) – leerlingen S.O.
- Internationale dimensie realiseren
 - Publicaties, participatie aan congressen, seminars, internationale netwerken

■ JOP-Publicaties:

- *Jongeren van nu en straks. Overzicht en synthese van recent jeugdonderzoek in Vlaanderen.* Leuven: LannooCampus, 2006
- *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 1.* Leuven: LannooCampus, 2007
- *Jongeren binnenstebuiten. Thema's uit het jongerenleven onderzocht.* Leuven/Den Haag: Acco, 2009
- *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 2.* Leuven/Den Haag: Acco, 2010
- *Jong in Brussel. Bevindingen uit de JOP-monitor Brussel.* Leuven/Den Haag: Acco, 2011
- Website: www.jeugdonderzoeksplatform.be

Publicatie: Jong in Brussel

Inhoud

1. De subjectieve leefwereld van Brusselse scholieren
2. Het gedrag van jongeren in Brusselse scholen
3. De ideale levensloop van Brusselse jongeren

4. Ter afronding: van multiculturaliteit naar interculturaliteit

1.1. SUB. LEEFW. - Het schoolwelbevinden

- Twee aspecten worden onderzocht: schoolbeleving en relatie met leerkrachten

- Wij vinden:
 - De meerderheid van de Brusselse leerlingen is tevreden
 - over zijn/haar opleiding en school
 - over zijn/haar relatie met leerkrachtmaar de tevredenheid ligt hoger bij Vlaamse leerlingen

1.1. SUB. LEEFW. - Het schoolwelbevinden

- Vergelijkbare factoren verklaren het schoolwelbevinden in Brussel en Vlaanderen

- In Brussel hangen een aantal factoren samen met een lager schoolwelbevinden, nl.
 - jongens
 - allochtonen
 - leerlingen met een beperkte financiële ruimte thuis
 - leerlingen die antisociaal gedrag stellen op school

1.2. SUB. LEEFW. - Multiculturaliteit

- Onderzoek naar :
 - de sociale afstand tussen verschillende etnische en religieuze groepen
 - de invloed van interetnisch contacten op etnische vooroordelen bij Brusselse jongeren
 - antisemitisme onder Brusselse jongeren

1.2. SUB. LEEFW. - Multiculturaliteit

- Wij vinden:
 - Brusselse jongeren leven niet samen met, maar naast elkaar = een multiculturele LAT-relatie
 - De sociale afstand is het kleinst met leden uit de eigen groep; het grootst met Bulgaren, Koerden en Roma's
 - een evenwichtige etnische mix in de woonbuurt, bevordert interculturele solidariteit bij blanke meerderheidsgroepen
 - antisemitisme ligt hoger bij gelovige jongeren, maar vooral bij moslimjongeren

1.3. SUB. LEEFW. – Buurtbeleving en onveiligheidsgevoelens

- Onderzoek bij Brusselse scholieren naar
 - de onveiligheidsgevoelens
 - de buurtbeleving
 - de relatie tussen beide

1.3. SUB. LEEFW. – Buurtbeleving en onveiligheidsgevoelens

- Wij vinden:
 - dat de leefbaarheid en veiligheid van Brussel best meevalt, maar jongeren die in BHG wonen
 - voelen zich iets onveilig
 - ervaren wat meer overlast in de woonbuurt
 - zijn iets minder positief over de sociale relaties in hun woonbuurt
 - dan jongeren die buiten BHG wonen

2.1. GEDRAG - Deelname aan het verenigingsleven

- Onderzoek naar :
 - Mate van participatie
 - Non-participatie in specifieke groepen
 - Bevorderende factoren
 - Welke verenigingstypes zijn democratisch?

2.1. GEDRAG - Deelname aan het verenigingsleven

- Wij vinden:
 - 2/3^e van de Brusselse jongeren participeert aan het verenigingsleven, maar Vlaamse jongeren participeren meer
 - een ondervertegenwoordiging van moslims en allochtone jongeren in het verenigingsleven
 - Bevorderende factoren zijn verschillend naargelang de subgroep (autochtonen, moslimjongeren en allochtone niet-moslimjongeren)
 - een beperkt democratische bereik van bepaalde verenigingstypen ('jeugd', 'hobby- en sport')

2.2. GEDRAG - Consumptieafhankelijkheid

- Onderzoek naar:
 - Consumptieafhankelijkheid
 - Verklarende factoren
 - Relatie consumptieafhankelijkheid en antisociaal gedrag
- Wij vinden:
 - dat 30% sterk consumptieafhankelijk is
 - dat jongeren meer afhankelijk zijn naarmate ze:
 - meer autonomie nastreven
 - meer tijd doorbrengen in een reclamerijke en commerciële omgeving (café's, muziekfestivals, discotheken)
 - van het mannelijke geslacht zijn
 - dat er een verband bestaat tussen antisociaal gedrag en consumptieafhankelijkheid

2.3. GEDRAG - Antisociaal gedrag

- Onderzoek naar:
 - het dader- en slachtofferschap onder Brusselse jongeren
 - een contextuele oorzaak van jongerengeweld in Brussel
 - het alcohol- en softdrugsgebruik door Brusselse jongeren

2.3. GEDRAG - Antisociaal gedrag

- Wij vinden:
 - kleine criminaliteit komt veel voor bij Brusselse leerlingen
 - ernstigere feiten (o.a. wapendracht, inbraak en drugverkoop) komen veel minder voor
 - de schoolcontext speelt slechts een beperkte rol in de verklaring van agressief gedrag bij jongeren

 - 61% slachtoffer werd van een delict

 - dat 40% de voorbije maand licht alcoholische drank nuttigde, 29% sterke drank dronk, 12% cannabis rookte

2.3. GEDRAG - Antisociaal gedrag

- In vergelijking met Vlaamse jongeren, zien wij dat Brusselse leerlingen meer
 - geweld plegen en zwartrijden, maar evenveel vandalisme plegen en drugs verkopen
 - een pv krijgen voor hun daden
 - het slachtoffer worden van eigendoms- of persoonsdelicten
 - sterke dranken en softdrugs gebruikten, maar minder licht alcoholische dranken dronken.

3. DE IDEALE LEVENSLIOP VAN BRUSSELSE SCHOLIEREN

- Onderzoek naar de ideale levensloop (transities binnen arbeidsloopbaan en familiale leven)

- Wij vinden dat:
 - de levensloop van autochtone Brusselse scholieren gelijkloopt met die van Vlaamse jongeren, maar verschilt van de levensloop van allochtone Brusselse scholieren
 - dit is vooral te wijten aan...
 - socio-economische verschillen.
 - culturele verschillen (religie).

4. VAN MULTICULTURALITEIT NAAR INTERCULTURALITEIT

- geen al te grote verschillen tussen Brussel en Vlaanderen

- Resultaten iets minder positief in Brussel

- Naast socio-economische factoren spelen in een grootstedelijke context ook de culturele factoren (vooral religie) als verklaring
